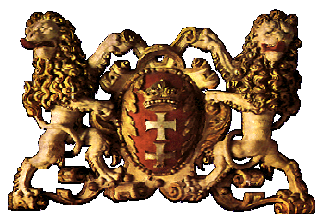

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Gdańsku

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gdańsku
za rok 2010**

GDAŃSK 2011

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	4
II. STRUKTURA WYDATKÓW	5
1. Wydatki w ramach planu finansowego	5
2. Wydatki poza planem finansowym	5
III. KLIENCI KORZYSTAJĄCY Z POMOCY SPOŁECZNEJ	6
1. Dane liczbowe	6
2. Powody trudnej sytuacji życiowej klientów	6
IV. GŁÓWNE ŚWIADCZENIA REALIZOWANE PRZEZ SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	7
1. Główne świadczenia pieniężne	7
2. Główne świadczenia niepieniężne	8
2.1 praca socjalna	8
2.2 poradnictwo specjalistyczne	9
2.3 usługi opiekuńcze	10
2.4 realizacja zadania wynikająca z ustawy o zatrudnieniu socjalnym	10
2.5 dożywianie	11
2.6 wypoczynek letni	11
2.7 interwencja kryzysowa	11
V. POMOC DZIECKU I RODZINIE	12
1. Ośrodki Adopcyjno – Opiekuńcze	13
2. Rodzinne formy opieki	13
2.1 Rodziny zastępcze	13
2.2 Rodzinne domy dziecka	13
3. Placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego	14
4. Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze	15
5. Usamodzielnianie wychowanków	16
VI. POMOC DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	16
1. Środowiskowe formy wsparcia	16
2. Instytucjonalne formy wsparcia – domy pomocy społecznej	18
VII. POMOC DLA OSÓB BEZDOMNYCH	19
1. Główne formy pracy z osobami bezdomnymi	20
VIII. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI NIEPUBLICZNYMI W RAMACH ZLECENIA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2010 ROKU	21
IX. KOORDYNACJA GDAŃSKIEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	21
1. Zadania podejmowane w zakresie koordynacji i monitorowania GSRPS	22
X. PROJEKTY WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	22
1. Projekty europejskie	22
2. Projekty krajowe	22
3. Projekty lokalne	23
XI. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA	23
1. Obszar projektów europejskich i transgranicznych	23
2. Obszar współpracy europejskiej	24

XII. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ	24
XIII. KONTROLE MERYTORYCZNO-FINANSOWE	25
1. Kontrole zewnętrzne	25
2. Kontrole wewnętrzne	26
3. Wymierne efekty zaistniałe w wyniku kontroli	27
XIV. KAMPANIE PROMOCYJNE I AKCJE OŚRODKA	27
1. Działania promocyjne Ośrodka	27
2. Zorganizowane konferencje	28
3. Współpraca z mediami	28
4. Wydawnictwa własne	28
5. Wyróżnienia	29
6. Pomoc dla powodzian z Gorzyc	29
XV. INNOWACYJNE ROZWIĄZANIA ZAINICJOWANE W 2010 R.	30
1. Reorganizacja systemu pomocy społecznej w Gdańsku	30
2. Projekt pilotażowy „Osiedle Sitowie”	30
3. Gdańska Spółdzielnia Socjalna	31
XVI. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	31
1. Zatrudnienie w Ośrodku	31
2. Kwalifikacje i wykształcenie	31
3. Szkolenia	32
XVII. NAJWAŻNIEJSZE EFEKTY REALIZACJI ZADAŃ W 2010 R.	32
XVIII. KIERUNKI PRACY NA 2011 ROK WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCYCH POTRZEB	34
1. w zakresie pomocy dziecku i rodzinie	34
2. w zakresie usług społecznych	35
3. w zakresie projektów rozwojowych i współpracy zagranicznej	35
4. w zakresie zwiększania efektywności pracy	36

Załącznik nr 1 - Kalendarium wydarzeń 2010 r.

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *„pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości¹”*.

„Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka²”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku realizował zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Realizowane zadania wynikały z Ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw, m.in. – Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2010 r. ogółem na wszystkie zadania realizowane przez MOPS w Gdańsku przeznaczono 8% ogólnego budżetu Miasta.

¹ Art. 2.1 Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: DZ.U.2009 r. nr 175 poz. 1362)

² Art. 3.1, j. w.

II. STRUKTURA WYDATKÓW

Na realizację zadań pomocy społecznej w 2010 r. wydano ogółem **171 979 273 zł** w tym:

1. wydatki w ramach planu finansowego wyniosły	167 316 304 zł
w tym na świadczenia rodzinne wydano:	50 400 948 zł
– zasiłki rodzinne	13 942 680 zł
– dodatki do zasiłków rodzinnych	10 895 706 zł
– świadczenia opiekuńcze	20 851 562 zł
– jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	4 711 000 zł

Wydatki w ramach planu finansowego w roku 2010 przedstawia tabela nr 1:

Tabela nr 1

Treść	Wydatki w 2010 r MOPS (bez zadań finansowanych z GPPiRPA)	Wydatki w 2010 r. w tym: RDD + placówki w nadzorze MOPS	Wydatki w 2010 r. w tym: Konkursy + porozumienia między powiatami realizowane przez WSS UM	Wydatki w 2010 r. Ogółem (bez zadań finansowanych z GPPiRPA)
Zadania własne gminy (GWB)	48 343 663	1 882 709	9 422 212	59 648 584
w tym: wydatki inwestycyjne	41 773	-	-	41 773
Zadania zlecone i powierzone gminie (GZB; GPB)	66 721 489	202 593	2 077 803	69 001 885
w tym: wydatki inwestycyjne	-	-	-	-
Zadania własne powiatu (PSB)	10 664 047	19 176 564	8 553 015	38 393 625
w tym: wydatki inwestycyjne	131 828	205 291	-	337 119
Zadania administracji rządowej (PXB+PRB)	86 000	186 210	-	272 210
OGÓŁEM	125 815 199	21 448 076	20 053 030	167 316 304
w tym: wydatki inwestycyjne	173 601	205 291	-	378 891

Na realizację zadań pomocy społecznej w 2010 r. wydatkowano ogółem **167 316 304 zł**. Jest to o 6 280 839 zł więcej niż w roku 2009 r., co stanowi wzrost o 4%.

Jak pokazuje tabela, powyższe wydatki nie zawierają zadań finansowanych z **Gminnego Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GPPiRPA)**. Należy podkreślić, że w ramach ww. programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku wydatkował kwotę **188 751, 77 zł** z pozyskanych środków na realizację takich przedsięwzięć, jak m. in.: festyny, wypoczynek letni dla dzieci, spotkania profilaktyczno-edukacyjne, szkolenia czy festiwal twórczości osób niepełnosprawnych „Pozapozły”.

- 2. wydatki poza planem finansowym (PFRON) wyniosły 4 662 969,13 zł**

Wydatki poza planem finansowym na świadczenia finansowane w ramach PFRON w podziale na formy wsparcia w roku 2010 przedstawia tabela nr 2:

Tabela nr 2

Forma wsparcia		Kwota w zł
1.	warsztaty terapii zajęciowej	3 329 371
2.	turnusy rehabilitacyjne	99 841
3.	likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	419 291, 74
4.	zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	595 088, 58
5.	zlecenie fundacjom i organizacjom pozarządowym prowadzenia grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających oraz organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych turystycznych i rekreacyjnych	219 376, 81

III. KLIENCI KORZYSTAJĄCY Z POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Dane liczbowe

W roku 2010 pomocą społeczną zostało objętych **10 564³** rodzin (o **4 %** więcej niż rok temu), w których żyje **19 160 osób**.

Analizując liczbę osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gdańska (wg danych GUS stan na 30.06.2010 r.: 456 874 osoby), przyjąć należy, że w 2010 roku pomocą zostało objętych **4%** ogółu ludności Miasta.

2. Powody trudnej sytuacji życiowej klientów

Najczęstsze powody trudnej sytuacji życiowej klientów pomocy społecznej w okresie sprawozdawczym przedstawia tabela nr 3:

Tabela nr 3

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów		Liczba rodzin 2009	Liczba rodzin 2010
1.	Niepełnosprawność	4064	4192
2.	Bezrobocie	2012	2495
3.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	1539	1836
4.	Długotrwała choroba	2853	3012
5.	Ubóstwo ⁴	5182	5957
6.	Bezdomność	772	856

Nadal głównym powodem przyznawania pomocy klientom MOPS jest niepełnosprawność. Na uwagę zasługuje fakt, że w roku 2010 liczba rodzin dotkniętych problemem bezrobocia wzrosła o **24%**. Jest to związane z sytuacją społeczno-gospodarczą w Polsce i regionie, która po roku 2008 uległa zmianie wskutek kryzysu. Wg danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy stopa bezrobocia w Gdańsku zwiększyła się przez ten czas ponad dwukrotnie – z 2,5% w 2008 roku do 5,4% w roku 2010. Ponadto do systemu pomocy społecznej „wchodzą” osoby bezrobotne, które straciły już prawo do zasiłku i nie udało im się powrócić na rynek pracy. By zaradzić problemom ww. grupy, w roku 2010 podjęto intensywną pracę socjalną, dzięki której podpisano w stosunku do roku ubiegłego o 63% więcej kontraktów socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy z tytułu bezrobocia.

Jak pokazuje tabela, w roku 2010 wśród klientów pomocy społecznej było o 19% więcej rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. We wcześniejszych okresach sprawozdawczych problem ten nie należał do

³ dane MOPS do sprawozdania MPiPS-03 za rok 2010, Dział 3 - świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania.

⁴ Ubóstwo traktowane jest jako powód współwystępujący.

palących a jego rozmiary nie przybierały na sile w znaczący sposób. By sprostać nowej sytuacji, w drugim półroczu 2010 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt dofinansowany z MPiPS pt.: „W rodzinie siła sprawcza”. Jego celem było wzmocnienie zaradności rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w sytuacji zagrożenia przejścia opieki nad małoletnim dzieckiem przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą. W ramach projektu zorganizowano i przeprowadzono szkolenia dla pracowników socjalnych w zakresie wdrożenia metody Konferencji Grupy Rodzinnej, która następnie zastosowano w pracy z rodzinami potrzebującymi wsparcia.

IV. GŁÓWNE ŚWIADCZENIA REALIZOWANE PRZEZ SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Główne świadczenia pieniężne

W 2010 roku głównymi świadczeniami pieniężnymi były zasiłki:

- **zasiłek stały**⁵ – „przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy jeżeli jej dochód nie przekracza kryterium określonego ustawą o pomocy społecznej”;
- **zasiłek okresowy**⁶ – „przysługuje w szczególności osobie samotnie gospodarującej lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, których dochód jest niższy od kryterium określonego ustawą o pomocy społecznej”;
- **zasiłek celowy**⁷ – „jest przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu”

Liczbę rodzin, która skorzystała z ww. form pomocy przedstawia tabela nr 4:

Tabela nr 4

Formy pomocy	Liczba rodzin w 2009 roku	Liczba rodzin w 2010 roku
1. Zasiłki stałe – OGÓŁEM	2 499	2 656
2. Zasiłki okresowe – OGÓŁEM	1 599	1 696
3. Inne zasiłki celowe i w naturze - OGÓŁEM	6 043	6 305

W roku 2010 dominującą formą pomocy był zasiłek celowy. Liczba rodzin uprawnionych do jego otrzymywania wzrosła o **4%** co jest pozytywnym zjawiskiem. Zasiłek celowy zaspokaja bowiem konkretne potrzeby klienta (zakup żywności, leków, opału itp.) pomagając mu w ten sposób przezwyciężyć aktualną, trudną sytuację życiową.

Liczba rodzin otrzymujących zasiłki stałe zwiększyła się natomiast o **6%**. W porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego sprzed roku nie jest to znaczący wzrost. Liczba rodzin otrzymujących zasiłki okresowe zwiększyła się wtedy o 8%. Powodem takiego stanu rzeczy jest od kilku lat postępujący proces starzenia się społeczeństwa, a także wzrost liczby osób z niepełnosprawnością uprawniającą do zasiłku stałego.

⁵ Art. 37, Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: DZ.U.2009 r. nr 175 poz. 1362)

⁶ Art. 38, j. w.

⁷ Art. 39, j. w.

Wg tabeli, liczba rodzin korzystających z zasiłków okresowych wzrosła w 2010 roku również o 6%. Przyrost ten jest niewielki biorąc pod uwagę, że zasiłki okresowe są przyznawane klientom głównie z powodu bezrobocia, a liczba rodzin dotkniętych tym problemem zwiększyła się o 24% w stosunku do roku ubiegłego. Pomoc ww. rodzinom polegała głównie na świadczeniach niepieniężnych, czyli na pracy socjalnej (podpisano o 63% więcej kontraktów socjalnych z klientami bezrobotnymi), co jest pożądanym kierunkiem w procesie aktywizacji zawodowej osób pozostających poza rynkiem pracy.

Dla porównania, liczba rodzin korzystających z zasiłku okresowego w roku 2009 zwiększyła się 36% w stosunku do roku 2008.

2. Główne świadczenia niepieniężne

Obok świadczeń pieniężnych, ustawa o pomocy społecznej nakazuje realizację świadczeń niepieniężnych, które udzielane są klientom pomocy społecznej w formie niepieniężnej i usług. Szczególnego podkreślenia i omówienia wymagają tu m.in.:

- praca socjalna;
- poradnictwo specjalistyczne;
- usługi opiekuńcze;
- realizacja zadania wynikającego z ustawy o zatrudnieniu socjalnym;
- dożywianie;
- wypoczynek letni;
- interwencja kryzysowa.

2.1 Praca socjalna

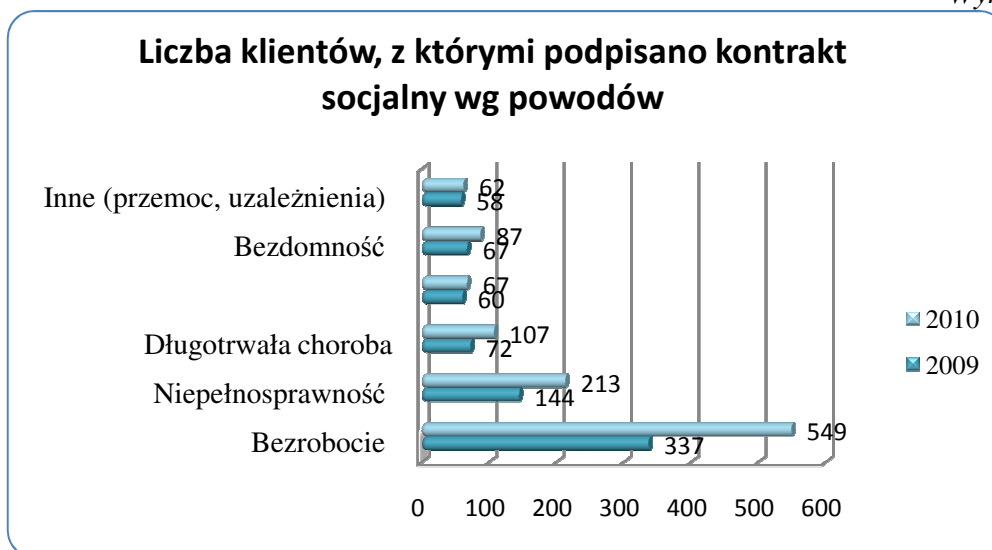
Praca socjalna prowadzona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym poprzez rozwijanie i wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej. Świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. W roku 2010 pracą socjalną objęto **9 279 rodzin**, w których żyły 16 084 osoby.

- a. **kontrakt socjalny** – jest podstawowym narzędziem pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej. Angażuje nie tylko pracownika, ale również zobowiązuje i motywuje klienta, np. bezrobotnego, do aktywnego poszukiwania pracy przy wsparciu specjalistów. Wyraźnie określone w kontrakcie zasady współpracy mobilizują i ukierunkowują pracę socjalną w procesie poprawy sytuacji klienta.

W roku 2010 podpisano z klientami pomocy społecznej **1 085 kontraktów socjalnych**, co stanowi wzrost o **47 %** w stosunku do roku ubiegłego.

Liczbę klientów, z którymi prowadzono pracę metodą kontraktu socjalnego w latach 2009 i 2010 wg powodów przedstawia wykres nr 1:

Wykres nr 1

Największy przyrost podpisanych kontraktów socjalnych w 2010 r. wystąpił w przypadku bezrobocia i wyniósł **63%** w stosunku do roku ubiegłego.

2.2 Poradnictwo specjalistyczne

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej: *”Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód”⁸.*

W roku 2010 poradnictwo specjalistyczne świadczone było przez MOPS, organizacje pozarządowe (w zakresie poradnictwa specjalistycznego dla wyodrębnionych grup klientów, w wyniku przystąpienia do otwartego konkursu ofert na realizację zadań pomocy społecznej) oraz ośrodki adopcyjno - opiekuńcze (w zakresie poradnictwa rodzinnego dla rodzin zastępczych i adopcyjnych). Liczbę i rodzaj porad udzielonych klientom w 2010 roku przedstawia tabela nr 5:

Tabela nr 5

Lp.	Typ poradnictwa	Liczba porad
1.	Poradnictwo pedagogiczne	786
2.	Poradnictwo psychologiczne	5876
3.	Poradnictwo prawne	628
4.	Poradnictwo rodzinne	1566
OGÓŁEM		8 856
1.	Inne :	
	Informacje z zakresu problemów uzależnień	163
	Informacje o prawach i uprawnieniach	578
OGÓŁEM		741

⁸ Art .46. ust.1, Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z póź. zm.)

2.3 Usługi opiekuńcze

Osobom w podeszłym wieku, niepełnosprawnym, wymagającym pomocy osoby drugiej w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji, świadczone są w miejscu zamieszkania usługi opiekuńcze i opiekuńcze specjalistyczne.

W roku 2010 usługi były realizowane przez 9 podmiotów (agencje opiekuńcze i stowarzyszenia) wyłonionych w przetargu nieograniczonym i konkursie, z którymi Ośrodek zawarł umowy. Wszyscy realizatorzy wywiązali się z powierzonych zadań w sposób właściwy. Realizacja usług opiekuńczych przebiegała prawidłowo, zgodnie z zawartymi umowami. Liczbę osób i rodzin, które skorzystały z usług opiekuńczych w 2010 roku przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6

Lp.	Rodzaj usług	Liczba osób	Liczba rodzin
1.	Usługi opiekuńcze	1013	1006
2.	Usługi rehabilitacyjne	32	31
3.	Usługi specjalistyczne – dla osób z zaburzeniami psychicznymi	124	121

2.4 Realizacja zadania wynikającego z Ustawy o zatrudnieniu socjalnym

- a. **prace społecznie użyteczne** - są instrumentem aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych. Oznaczają prace wykonywane przez bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku a korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne stwarzają osobom bezrobotnym możliwość uzyskania minimalnych środków do życia (wykonywanie tych prac może trwać maksymalnie 10 godzin na tydzień), a lokalnym społecznościom wsparcie, ponieważ bezrobotni pracują blisko miejsca zamieszkania na rzecz lokalnych organizacji i instytucji.

W roku 2010 pracownicy socjalni wskazali do prac społecznie użytecznych **984** osoby. W Gdańsku, średnio 162 osoby miesięcznie pracowały w ramach prac społecznie użytecznych, a 18 osób znalazło stałe zatrudnienie.

W MOPS prace społecznie użyteczne wykonywały 23 osoby, które przepracowały łącznie 8 072 godzin wykonując prace:

- administracyjno - biurowe;
- remontowo – porządkowe;
- kuchenne;
- w zakresie opieki nad osobami starszymi i dziećmi niepełnosprawnymi.

- b. **Centrum Integracji Społecznej** – jest elementem polityki rynku pracy i pierwszym etapem na drodze osób wykluczonych społecznie do zawodowej i społecznej aktywności. Oferta CIS skierowana jest do osób bezdomnych, uzależnionych od alkoholu, zwalnianych z zakładów karnych i niepełnosprawnych. Działalność CIS obejmuje głównie warsztaty i szkolenia umożliwiające zdobycie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych i społecznych ułatwiających codzienne funkcjonowanie. CIS w Gdańsku prowadzone jest przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brat Alberta. Pracownicy socjalni zakwalifikowali 177 osób do uczestnictwa w CIS. Spośród nich w pierwszej kolejności wybrano 81 osób, z którymi podpisano Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego (reszta osób 96 – oczekuje na

kolejną edycję kursów). Wytypowane osoby brały udział w następujących warsztatach:

- poligraficzno – introligatorskim;
- gastronomicznym i gospodarstwa domowego;
- pielęgnacji terenów zielonych i drobnych prac remontowych;
- biurowo - marketingowym.

Szkolenia ukończyło 76 osób.

2.5 Dożywianie

Zapewnienie posiłku⁹ oraz dożywianie dzieci¹⁰ to zadania obowiązkowe gminy. Dzieci i młodzież do lat 18, będące pod szczególną troską w zakresie dożywiania zostały nim objęte w ramach programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**”.

W 2010 roku pomocą objęto **10 688** osób¹¹, w tym:

- Dzieci w wieku do lat 7 – 1 499;
- Dzieci w wieku do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 2 655;
- Pozostałe osoby – 6 535.

Koszt realizacji programu wyniósł łącznie 5 132 834 zł.

Głównym partnerem MOPS w realizacji zadania były: szkoły, przedszkola, żłobki.

2.6 Wypoczynek letni

W roku 2010 różnymi formami wypoczynku letniego objęto **900** dzieci – o 18% więcej niż w roku ubiegłym:

- a. MOPS zapewnił wypoczynek **414** dzieciom i młodzieży z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej (w tym z problemem nadużywania alkoholu):
 - **271** dzieci skorzystało z kolonii letnich finansowanych przez GPPiRPA;
 - **133** dzieci było uczestnikami Rejsu po Wiśle na Westerplatte; finansowanego przez Polski Związek Miast Nadwiślańskich w Toruniu;
 - **10** dzieci uczestniczyło w kolonii letniej finansowanej przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku;
- b. **486** dzieciom zapewniono wypoczynek letni dzięki środkom i wsparciu organizacyjnemu podmiotów niepublicznych, kościołów i instytucji.

2.7 Interwencja kryzysowa

Działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w sytuacji kryzysowej dotyczyły **4 892** osób¹² (z **3 262** rodzin). Jest to o 24% więcej niż w roku ubiegłym. Należy przypuszczać, że sytuacja ta jest wynikiem większej świadomości społecznej, która od kilku lat kształtuje się poprzez kampanie medialne informujące o możliwościach pozyskania wsparcia, jak również skuteczności działań pomocy społecznej w tym zakresie

W roku 2010 Pomoc ofiarom przemocy MOPS realizował poprzez:

- 3 Punkty konsultacyjne, które udzieliły wsparcia 604¹³ osobom (punkty prowadzone przez: Stowarzyszenie Opiekuńczo – Resocjalizacyjne „Prometeusz, Stowarzyszenie Współpracy Kobiet „Neww - Polska” oraz Gdańskie Centrum profilaktyki Uzależnień);

⁹ Art. 17, ust 1, pkt 3, j. w.

¹⁰ Art. 17, ust 1, pkt 14, j. w.

¹¹ dane MOPS do sprawozdania MPiPS z realizacji programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” (Dział I)

¹² dane MOPS do sprawozdania MPiPS z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2010 (Część II)

¹³ dane MOPS do sprawozdania MPiPS z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2010 (Część I)

- Centrum Interwencji Kryzysowej (PCK), które udzieliło wsparcia 3 600 osobom¹⁴;
- Hostel przy Centrum Interwencji Kryzysowej, z którego skorzystało 81 osób.

Ponadto w ramach zadań zleconych przez MOPS, CIK PCK świadczyło ofiarom przemocy domowej usługi w zakresie poradnictwa psychologicznego – 4 989 porad oraz prawnego – 260 porad.

Dokumentem potwierdzającym lub podejrzewającym wystąpienie przemocy w rodzinie jest „**Niebieska Karta**”. Wypełniana przez funkcjonariusza Policji i pracownika socjalnego, służy ocenie zagrożenia i przygotowaniu skutecznego planu pomocy osobie poszkodowanej. W roku 2010 wypełniono **159** Niebieskich Kart.

Należy podkreślić, że na podstawie zmiany do Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010 r., która obowiązuje od dnia 01.08.2010 r., gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach zintegrowania systemowych działań w Gdańsku, Rada Miasta dnia 30 września 2010 r. przyjęła do realizacji „Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2013”. Ponadto przyjęła Uchwałę w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (regulamin). Z dniem 7 grudnia 2010 r. Prezydent Miasta Gdańska powołał Zarządzeniem Nr 1866/10 Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego weszli: przedstawiciel Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, a także kurator sądowy, prokurator apelacyjny, przedstawiciele MOPS i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy:

- realizowanie działań określonych w Gdańskim Programie Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2013;
- integrowanie i koordynacja działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- powoływanie grup roboczych w celu rozwiązywania indywidualnych problemów rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.

Dla uszczegółowienia zadań został opracowany i przyjęty przez Prezydenta Miasta Gdańska Zarządzeniem Nr 1777/10 z dnia 24 listopada 2010 r. „Harmonogram działań w 2011 roku” w ramach Gdańskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2013.

V. POMOC DZIECKU I RODZINIE

Do zadań własnych powiatu należy: *„zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie¹⁵”.*

¹⁴ j. w.

¹⁵ Art. 19 ust. 4, Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175 poz. 1362 póź. zm.)

Zadania w zakresie zastępczej opieki rodzinnej realizują: MOPS - Wydział Pomocy Dziecku i Rodzinie, Ośrodki Adopcyjno Opiekuńcze, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego i opieki całkowitej.

Zadaniem ich jest zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym troski ze strony własnych rodziców, a także tworzenie warunków do powstawania form opieki najbardziej zbliżonych do warunków rodzinnych.

1. Ośrodki Adopcyjno - Opiekuńcze

W celu zapewnienia właściwej formy opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców biologicznych Ośrodki Adopcyjno Opiekuńcze przeprowadziły szkolenia:

- na kandydatów na rodziny zastępcze dla 46 rodzin;
- na kandydatów na rodziny adopcyjne dla 112 rodzin;
- szkolenie dla rodzin zastępczych – 92 rodziny.

W 2010 roku za pośrednictwem Ośrodków Adopcyjno - Opiekuńczych umieszczono w rodzinach adopcyjnych **107 dzieci**.

2. Rodzinne formy opieki

2.1 Rodziny zastępcze

W 2010 funkcjonowało 438 rodzin zastępczych objętych pomocą MOPS (bez względu na rodzaj i formę pomocy), w tym:

- spokrewnionych z dzieckiem: 350,
- niespokrewnionych z dzieckiem: 57,
- zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem: 31.

Liczbę i rodzaj rodzin zastępczych w latach 2009-2010 pokazuje tabela nr 7:

Tabela nr 7

Typ rodziny zastępczej	2009		2010	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze ogółem:	439*	611	438	642
w tym:	355	445	350	447
1. spokrewnione z dzieckiem				
2. niespokrewnione z dzieckiem	64	78	57	69
3. zawodowe niespokrewnione z dzieckiem	23	91	31	126

*442-3=439; trzy rodziny w ciągu roku zmieniły swój status tj. jedna z rodzin niespokrewnionych stała się pogotowiem rodzinnym, jedna o charakterze pogotowia rodzinnego stała się rodziną specjalistyczną. Ponadto jedna z rodzin spokrewnionych dla dziecka była jednocześnie rodziną niespokrewnioną dla drugiego dziecka.

W 2010 r. liczba rodzin zastępczych utrzymywała się na poziomie roku ubiegłego, natomiast o **35%** wzrosła liczba rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem. Jest to pozytywna tendencja, ponieważ rodziny te są alternatywą dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, które nie zawsze są najlepszym środowiskiem dla dzieci ze względu na swą dysfunkcjonalność¹⁶.

2.2 Rodzinne domy dziecka

W rodzinnych domach dziecka oferuje się dzieciom warunki opieki i wychowania zbliżone do panujących w rodzinie naturalnej. Maksymalnie w każdym domu może

¹⁶ Często opiekunami dzieci w tych rodzinach są dziadkowie, którzy odnieśli już porażkę wychowawczą w stosunku do swoich dzieci, a teraz wychowują następne pokolenie.

przebywać do 8 dzieci. Specyfiką tych domów jest umieszczanie w nich rodzeństw z rodzin wielodzietnych, co umożliwiłoby zapewnienie im opieki i wychowania bez konieczności rozdzielania.

W 2010 roku w Gdańsku funkcjonowało 7 rodzinnych domów dziecka (5 prowadzonych przez Miasto Gdańsk i 2 prowadzone przez podmiot niepubliczny), w których zapewniono opiekę **55 dzieciom**. W 2010 roku powstał nowy rodzinny dom dziecka prowadzony przez Fundację „Dom Haneczki”.

Wykaz rodzinnych domów dzieci z liczbą dzieci, które znalazły w nich opiekę w latach 2009-2010 przedstawia tabela nr 8:

Tabela nr 8

Lp	Nazwa i adres placówki	2009			2010		
		Liczba miejsc	Liczba dzieci	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka
1.	Placówka rodzinna "Dom przy Sercu" ul. Goszczyńskiego 6/11	8	8	2 342,38 zł	8	8	2 645, 35zł
2.	Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 ul. Żwirki i Wigury 1a/2	8	8	2 011,79 zł	8	10	2 005, 45 zł
3.	Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 ul. Złota 12 zmiana adresu od 15.07.2010 r ul..Rumla 4d/41	6	6	2 870,60 zł	7	7	2 895, 70 zł
4.	Rodzinny Dom Dziecka Nr 3, ul. Lutniowa 31	7	6**	2 931,44 zł	7	7	2 875, 96 zł
5.	Rodzinny Dom Dziecka Nr 4 ul. Skarżyńskiego 6b/4	7	13	3 085,26 zł	7	7	2 394, 42 zł
6.	Rodzinny Dom Dziecka Gdańskiej Fundacji Innowacji Społecznej ul Sołdka 10E	8	8	2 100,00zł	8	8	2 100,00 zł
7.	Rodzinny Dom Dziecka Fundacji „Dom Haneczki” ul. Platynowa 5A/1	-	-	-	8	8	- placówka funkcjonuje od 1 maja 2010 r
OGÓLEM		44	49	X	53	55	X

** Z uwagi na konieczność dostosowania właściwego typu placówki do potrzeb dzieci oczekujących na umieszczenie oraz do potrzeb wychowanków przebywających już w placówce jedno miejsce pozostawało wolne.

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego

W roku 2010 funkcjonowało **15** placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, z których skorzystało **657** dzieci.

Wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych wg liczby miejsc i liczby dzieci w nich umieszczonych w latach 2009-2010 przedstawia tabela nr 9:

Tabela nr 9

Lp.	Nazwa i adres placówki	2009		2010	
		Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba miejsc	Liczba dzieci
1.	Ognisko Wychowawcze Nr 3, ul. Głębocka 11	40	61	40	55
2.	Ognisko Wychowawcze Nr 1, ul. Władysława IV 14	84	121	84	120
3.	Stowarzyszenie „Klub Przyjaciół Strzyży”, świetlica środowiskowa, ul. Kisielewskiego 12	14	27	14	25
4.	Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”, placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego „Glanik”, Do Studzienki 16	22	45	25	35
5.	Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko” placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego „Reduta Wyskok”, ul. Reduta Wyskok 9	-	-	14	30

6.	Fundacja „Pokrzywdzone Dzieci i Kobiety”	14	50	-	-
7.	Stowarzyszenie Dom Rodzinny Nasze Dzieci, ul. Dragana 9	14	30	16	30
8.	Chrześcijańska Służba Charytatywna, świetlica środowiskowa „Służba Dziecku” ul. Reduta Miejska 1	14	20	14	25
9.	Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Świetlica „Słoneczne Wzgórze” ul. Trakt Św. Wojciecha 440	25	43	26	40
10.	Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Klub Młodzieżowy „Sparta”, ul. Jesionowa 6	25	49	-	-
	Caritas Archidiecezji Gdańskiej „Anielska Kraina” ul. Jesionowa 6	25	50	-	-
	CENTRUM FRASATTI (od roku 2010 placówki Caritas „Sparta” i „Anielska Kraina” funkcjonują pod jedną nazwą) ul. Jesionowa 6	-	-	50	83
11.	Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Świetlica „Pod Kasztanem”, ul. Brzegi 45	25	60	26	67
12.	Gdańskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Promyk Nadziei” – Młodzieżowy Klub Środowiskowy, ul. Piecewska 9	12	20	16	36
13.	„Promyk Nadziei”, Katolickie Ognisko Wychowawcze, ul. Piecewska 9	14	36	12	22
14.	Polski Komitet Pomocy Społecznej, Świetlica Środowiskowa, ul. Leszczyńskich 3	14	27	-	-
15.	Polski Komitet Pomocy Społecznej Świetlica Środowiskowa, ul. Minogi 1a	20	33	20	38
16.	Zgromadzenie Służebnic Matki Dobrego Pasterza, świetlica wsparcia dziennego, „Przystań” ul. Puławskiego 2	-	-	14	26
17.	Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej, Świetlica środowiskowa ul. Gościnną 14	-	-	14	25
OGÓLEM		362	672	385	657

W placówkach wsparcia dziennego liczba dzieci przebywających w danym roku niekoniecznie musi się zgadzać z liczbą miejsc. Dzieci w ciągu roku mogą odchodzić, a na ich miejsce przyjmowane są inne. Dlatego ilość dzieci jest trudna do przewidzenia. Dopiero na koniec roku można zliczyć rotację, na którą wpływa wiele czynników, np. wiek dzieci, zmiana miejsca zamieszkania, zmiana szkoły (część dzieci uczęszcza do świetlic, które znajdują się w pobliżu szkoły). Jak pokazuje tabela, w roku 2010 z placówek wsparcia dziennego skorzystało 15 dzieci mniej niż w roku ubiegłym.

4. Całodobowe placówki opiekuńczo wychowawcze

W roku 2010 - **463** dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zostało umieszczonych postanowieniem Sądu w 16 całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jest to o **13% mniej** niż w roku ubiegłym.

Rodzaje placówek oraz liczbę dzieci w nich umieszczonych w roku 2009 i 2010 przedstawiają tabele nr 10 i 11.

Tabela nr 10

Lp.	Typ placówki	2009					
		Placówki prowadzone przez powiat			Placówki prowadzone przez podmiot niepubliczny		
		Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci
1.	Interwencyjne	0	0	0	1	14	37
2.	Rodzinne	5	36	41	1	8	8
3.	Socjalizacyjne	3	118	148	4	56	66
4.	Wielofunkcyjne	1	54	177	1	40	48
Ogółem		9	208	366	7	118	159

Tabela nr 11

lp	Typ placówki	2010					
		Placówki prowadzone przez powiat			Placówki prowadzone przez podmiot niepubliczny		
		Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci
1.	Interwencyjne	0	0	0	1	14	31
2.	Rodzinne	5	37	39	2	16	16
3.	Socjalizacyjne	3	116	144	3	42	48
4.	Wielofunkcyjne	1	54	143	1	36	42
Ogółem		9	207	326	7	108	137

W roku 2010 powstała 1 nowa placówka rodzinna (Fundacji „Dom Haneczki”). Z dniem 30.06.2010 r. wygasła umowa z całodobową placówką opiekuńczo - wychowawczą w Liniewku Kaszubskim prowadzoną przez fundację „Rodzina Nadziei”. Została również zmniejszona liczba miejsc w Miejskim Ośrodku Readaptacji Społecznej w Gdańsku z 26 na 14.

Łącznie z pomocy w formie całodobowej opieki w 2010 roku skorzystało o 62 dzieci mniej niż w roku poprzednim.

Należy zaznaczyć, że ilość miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych całodobowych jest stała (zgodnie z zezwoleniem wojewody każda placówka dysponuje określoną ilością miejsc), a możliwość skierowań ograniczona. Sposobem uzyskania dodatkowych miejsc jest ich poszukiwanie poza powiatem lub pozyskanie rodzin zastępczych. Jeżeli pojawiają się wolne miejsca w placówkach całodobowych, to niezwłocznie podejmowane są działania w celu umieszczenia tam oczekujących dzieci na podstawie postanowienia sądu. Liczba dzieci umieszczonych jest względnie stała, natomiast rotacja uzależniona jest od wielu czynników. Mniejsza liczba dzieci (chodzi o rotację) przebywających w placówkach całodobowych może mieć różne podłoże, np: niż demograficzny, mniej postanowień sądu o umieszczeniu w placówkach, efektywniejsza praca pracowników filii MOPS z rodzinami, wiek dzieci umieszczonych (np. wiele dzieci przebywa w placówkach kilka lat zanim się usamodzielnia lub osiągną pełnoletniość), czy zmiana postanowienia sądu orzekającego powrót do domu albo do rodziny zastępczej.

5. Usamodzielnianie wychowanków

W roku 2010 z form pomocy w zakresie usamodzielniania skorzystało **333 wychowanków** z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i pozostałych placówek (np. zakładów poprawczych). Pomoc ta polegała na działaniach, które prezentuje tabela nr 12:

Tabela nr 12

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób	Kwota świadczeń
1.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	36	182 923 zł
2.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	270	1 097 608 zł
3.	Uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych	97	271 562 zł
4.	w tym: w mieszkaniu chronionym	15	11 661 zł
5.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	66	315 613 zł
6.	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	24	-
7.	Praca socjalna	393	-

VI. POMOC DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Środowiskowe formy wsparcia

Osobom, które ze względu na wiek i niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych zapewnia się wsparcie w placówkach wsparcia środowiskowego. W roku 2010 z tej formy pomocy skorzystało **877**

osób. Liczbę placówek wsparcia środowiskowego oraz liczbę osób z nich korzystających w latach 2009 i 2010 przedstawia tabela nr 13.

Tabela nr 13

Lp.	Typ placówki	2009		2010	
		Liczba placówek	Liczba osób korzystających	Liczba placówek	Liczba osób korzystających
1.	Mieszkanie chronione	5	13	5	17
2.	Mieszkania treningowe	2	9	2	7
3.	Warsztaty terapii zajęciowej	6	227	6	227
3.	Środowiskowe domy samopomocy	8	242	8	258
4.	Dzienne domy pomocy	5	265	5	236
5.	Kluby samopomocy	2	51	4	82
6.	Rodzinne domy pomocy	4	45	4	50

Liczba osób, które skorzystały ze środowiskowych form wsparcia wzrosła o 2% w stosunku do roku ubiegłego. Na podstawie zebranych danych odnotowano zwiększone zapotrzebowanie na mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi, natomiast liczba osób oczekujących na pozostałe środowiskowe formy wsparcia pozostaje na tym samym poziomie. W przypadku mieszkań treningowych i dziennych domów pomocy odnotowano mniejszą rotację uczestników, a tym samym dłuższy okres przebywania w placówce. Aktualna ilość placówek zabezpiecza potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, co przedstawia tabela nr 14:

Tabela nr 14

Lp.	Placówka	Liczba osób oczekujących na miejsce - stan na 31.12.2009r.	Liczba osób oczekujących na miejsce - stan na 31.12.2010 r.
1.	Mieszkanie chronione : ul. Grunwaldzka 127	0	0
2.	Mieszkania chronione ul. Taborowa 6/1	0	5
3.	Mieszkanie chronione ul. Płk. Dąbka 6/1	0	0
4.	Mieszkanie chronione ul. Kisielewskiego 12(dla mężczyzn)	0	0
5.	Mieszkanie chronione ul. Kisielewskiego 12(dla kobiet)	0	0
6.	Mieszkanie treningowe ul. Wajdeloty 28a	0	0
7.	Mieszkania treningowe ul. Nowiny 7	0	0
8.	ŚDS dla Młodzieży Niepełnosprawnej, ul. Nowiny 7	1	0
9.	ŚDS dla Młodzieży Niepełnosprawnej, ul. Wajdeloty 28a	2	0
10.	ŚDS Dla Młodzieży z Chorobami i Zaburzeniami Psychicznymi ul. Chopina 42	2	0
11.	ŚDS dla Osób Dorosłych z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Chopina 42	2	0
12.	ŚDS Fundacji Marcus , ul. Burzyńskiego 1	4	0
13.	ŚDS Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Z Upośledzeniem Umysłowym ul. Jagiellońska 11	3	1
14.	ŚDS ul. Starogardzka 20	0	0
15.	ŚDS ul. Sucha 1/ ul. Ogrodowa 2 – zmiana adresu od 01. 01.2010 r.	2	2
16.	Dzienny Dom Pomocy Nr 1 „Pod Cisem” ul. Sternicza 2	2	0
17.	Dzienny Dom Pomocy Nr 2 ul. Wajdeloty 28	4	0
18.	Dzienny Dom Pobytu ul. Hynka	1	0
19.	Dzienny Dom Pomocy ul. Hoża 4	1	4
20.	Dzienny Dom Pomocy ul. Kisielewskiego 12	2	0
21.	Klub samopomocy ul. Kombatantów 4	3	1

22.	Klub samopomocy ul. Chopina 42	0	0
23.	Klub samopomocy u. Wajdeloty 28A	-	0
24.	Klub samopomocy ul. Nowiny 7	-	0
25.	Rodzinny Dom Pomocy ul. Świtezianki 21	2	3
26.	Rodzinny Dom Pomocy ul. Maszynowa 21	2	0
27.	Rodzinny Dom Pomocy ul. Junony 2	0	0
28.	Rodzinny Dom Pomocy ul. Hebanowskiego 79	0	0
OGÓŁEM		33	16

2. Instytucjonalne formy wsparcia – domy pomocy społecznej

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zaoferować niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, zapewnia się wsparcie w domach pomocy społecznej. W 2010 roku **570 osób** skorzystało z tej formy pomocy, co obrazuje tabela nr 15:

Tabela nr 15

Typ placówki	2009		2010	
	Liczba placówek	Liczba osób korzystających	Liczba placówek	Liczba osób korzystających
Domy pomocy społecznej	7	567	7	570

Podkreślić należy, że liczba osób w domach pomocy społecznej utrzymuje się na poziomie roku poprzedniego. Nie oznacza to jednak mniejszego zapotrzebowania na tę formę pomocy. Liczbę osób oczekujących na miejsce w ww. placówkach w roku 2009 i 2010 przedstawia tabela nr 16:

Tabela nr 16

Lp.	Placówka	Liczba osób oczekujących na miejsce - stan na 31.12.2009 r.	Liczba osób oczekujących na miejsce - stan na 31.12.2010 r.
1.	DPS „Ostoja” ul. Hoża 4	23	20
2.	DPS ul. Polanki 121	63	91
3.	DPS ul. Starogardzka 20	6	10
4.	DPS Turystyczna 23	8	8
5.	DPS - inne powiaty	213	229
6.	Integracyjny Dom Opieki „Za Sosnami” ul. Hallera 227	29	16
7.	Stowarzyszenie Domu Opieki „Złota Jesień” DPS ul. Hynka 12	41	69
8.	Dom Seniora im. Jana Pawła II ul. Fromborska 24	26	23
9.	Całodobowe miejsca okresowego pobytu w Ośrodku Wsparcia Stowarzyszenia na Rzecz osób Bezdomnych „Dom Modlitwy AGAPE” w Nowym Stawie, ul. Mickiewicza 32	2	6
10.	Miejsca interwencyjne w ośrodku wsparcia ul. Hynka 12	0	0
11.	Miejsca interwencyjne w DPS ul. Turystyczna 23	0	0
Ogółem oczekujących na miejsce w placówce		411	472

Z analizy powyższych danych można wysunąć następujące wnioski:

- wzrasta ogólna liczba osób oczekujących na miejsce. W stosunku do roku 2009 liczba osób wzrosła o 15%;
- wśród oczekujących na miejsce w placówkach szczególnie wzrasta liczba osób przewlekle somatycznie chorych. Wynika to z ilości posiadanych miejsc w stosunku do ilości osób ubiegających się o skierowanie do placówki.

Wydłuża się czas przebywania osób przewlekle psychicznie chorych w placówkach, co wiąże się z małą rotacją osób oraz ograniczonymi środkami finansowymi gminy nie pozwalającymi na zwiększenie ilości osób kierowanych poza teren Gdańska. Na terenie gminy brak placówki tego typu;

- ilość miejsc w rodzinnych domach pomocy i miejsc interwencyjnych zabezpiecza potrzeby.

Należy również zaznaczyć, że wydłuża się przeciętny czas oczekiwania na miejsce w placówkach dla osób przewlekle somatycznie chorych w Gdańsku z uwagi na:

- większą liczbę osób ubiegających się,
- dłuższy okres przebywania osób umieszczonych,
- konieczność przekwalifikowania osób w podeszłym wieku (z powodu pogorszenia stanu zdrowia),
- przekwalifikowanie osób oczekujących na skierowanie do DPS poza teren Gdańska do DPS na terenie gminy.

Utworzenie na terenie Gdańska domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych i zwiększenie ilości miejsc w domach dla osób przewlekle somatycznie chorych, spowodowałoby zmniejszenie liczby osób oczekujących do tego typu placówek. Osoby do nich skierowane miałyby większą możliwość utrzymywania więzi rodzinnych i pozostania w najbliższym środowisku.

W związku z powyższym podjęto działania w kierunku utworzenia placówki dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz placówki dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Gdańska. Wystąpiono do podmiotów prowadzących domy dla osób w podeszłym wieku o przekwalifikowanie placówek na domy dla osób przewlekle somatycznie chorych.

VII. POMOC DLA OSÓB BEZDOMNYCH

W roku 2010 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia **856** rodzinom dotkniętym bezdomnością. Jest to o **11%** więcej niż w roku ubiegłym. Należy podkreślić, że w analogicznym okresie sprawozdawczym w roku 2009 wzrost ten wyniósł **8%** w stosunku do roku 2008. Głównymi powodami zwiększania się liczby rodzin dotkniętych problemem bezrobocia są: pauperyzacja społeczeństwa związana z aktualną sytuacją społeczno-gospodarczą, wzrost liczby osób bezdomnych w grupie wiekowej 46-60 (wtedy najtrudniej znaleźć pracę) oraz nieznaczny, ale stały wzrost liczby osób niepełnosprawnych wśród bezdomnych.

W 2010 r. na zabezpieczenie potrzeb osób bezdomnych przeznaczono **4 720 232, 65 zł**, w tym:

– zasiłki stałe	1 064 924,72 zł
– zasiłki okresowe	128 082, 86 zł
– zasiłki celowe	359 429, 07 zł
– program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- schronienie	dotacja 45 000 zł 3 084 096 zł
– ogrzewalnia	38 700 zł

MOPS realizował pomoc dla bezdomnych w zakresie zapewnienia schronienia poprzez 7 pomiotów niepublicznych wyłonionych w drodze konkursu ofert.

Zlecenie realizacji zadania jest jednym z elementów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ośrodek bierze czynny udział w Pomorskim Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, które zrzesza ponad trzydzieści organizacji i instytucji sektora publicznego i pozarządowego zajmujących się problematyką bezdomności w województwie pomorskim.

Priorytetem działalności Forum jest podnoszenie jakości i zwiększanie efektywności systemu pomocy osobom bezdomnym na terenie województwa pomorskiego, m.in. przez wymianę „dobrych praktyk” profesjonalizację kadr, monitorowanie problematyki bezdomności, edukację obywatelską, integrację i koordynację działań w obrębie problematyki bezdomności.

1. Główne formy pracy z osobami bezdomnymi

- a. praca metodą kontraktu socjalnego – łącznie z osobami bezdomnymi, podpisano **87** kontraktów socjalnych tj. o **30%** więcej niż w roku poprzednim;
- b. indywidualne programy wychodzenia z bezdomności - pracą tą metodą objęto **39** bezdomnych, co stanowi wzrost o **86%** w stosunku do roku ubiegłego;.
- c. innowacyjne formy pracy z klientem:

- projekt pilotażowy **„Postępowanie z osobą nietrzeźwą przebywającą w miejscu niemieszkalnym w okresie zimowym”**. Jego celem było przeciwdziałanie zagrożeniom utraty zdrowia lub zgonu z powodu wychłodzenia wśród osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu. Idea pilotażu polegała na koordynacji interwencji wobec ww. osób oraz na możliwości uzyskania przez nie porady lekarskiej w Pogotowiu Socjalnym dla osób nietrzeźwych. Koordynatorem projektu był MOPS w Gdańsku;
- projekt pilotażowy **Centrum Treningu Umiejętności Społecznych** - skierowany do osób i rodzin, wobec których zostanie zrealizowana eksmisja z zasobów mieszkaniowych Miasta Gdańska do pomieszczeń tymczasowych zgodnie z nakazem sądu. Celem projektu, który rozpoczął się w listopadzie 2010, a jego zakończenie jest planowane na grudzień 2013 r., jest aktywizacja i reintegracja społeczna poprzez wykorzystanie ich własnych możliwości na rzecz poprawy sytuacji bytowej. W wyniku przeprowadzonego konkursu realizatorem projektu pilotażowego **CTUS** zostało Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie;
- Projekt **„Opracowanie modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności”**. Realizowany jest w ramach Działania 4 PO KL „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, w którym biorą udział m. in. organizacje członkowskie Pomorskiego Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności, w tym MOPS w Gdańsku.

Projektodawcą i beneficjentem systemowym przedsięwzięcia, które zostało zainicjowane przez Ministerstwo Pracy i Pomocy Społecznej jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Do partnerstwa weszło dziesięć instytucji publicznych i organizacji samorządowych z terenu całej Polski.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1 stycznia 2010 r., a zakończy się w grudniu 2013 r. W roku 2010 opracowano raport z fazy diagnostycznej, and którym pracowało niemal 100 ekspertów i badaczy z całej Polski. Zrealizowano ponad 50 spotkań ekspertów, a także wizyty studyjne w Londynie, Edynburgu Lizbonie i Paryżu. Odbyły się również dwie debaty w Polsce. We wszystkich przedsięwzięciach brali czynny udział pracownicy gdańskiego MOPS.

W przyszłości Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności będzie zawierał pakiet modelowych usług kierowanych do osób bezdomnych, wdrażany lokalnie w partnerstwach gminnych i stosowany w lokalnych strategiach rozwiązywania i łagodzenia skutków bezdomności.

VIII. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI NIEPUBLICZNYMI W RAMACH ZLECENIA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2010 ROKU

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z podmiotami niepublicznymi w ramach zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej. W 2010 roku zadania te były realizowane poprzez 100 umów z **46 organizacjami pozarządowymi**.

Należy podkreślić, że w 2010 roku liczba umów utrzymywała się na poziomie roku ubiegłego, co pokazuje tabela nr 18:

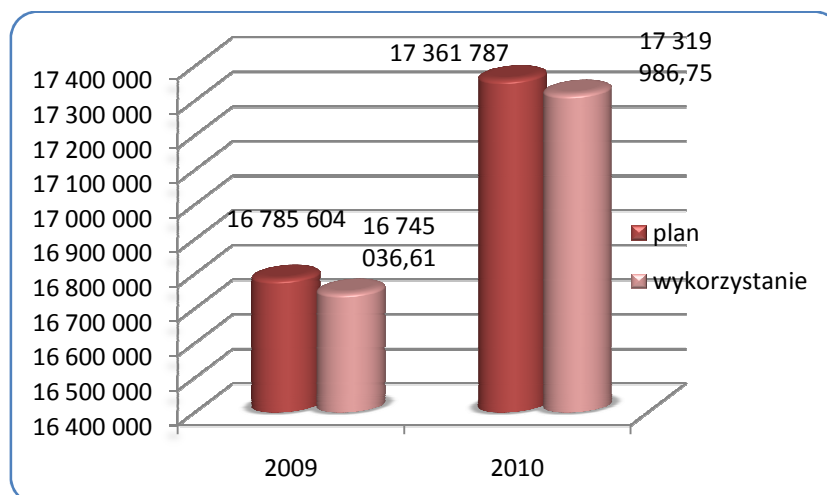
Tabela nr 18

Grupy odbiorców	Bezrobotni	Niepełnosprawni przewlekłe chorzy	Osoby starsze	Bezdomni	Mieszkańcy Gdańska – różnorodne grupy	Rodziny dysfunkcyjne	Osoby ubogie	Ogółem
Rok 2009	1	27	13	17	18	23	1	100
Rok 2010	0	41	12	18	2	24	3	100

Zarówno w roku 2009, jak i 2010, najwięcej umów realizowanych przez organizacje pozarządowe dotyczyło pomocy osobom niepełnosprawnym i przewlekłe chorym, a także rodzinom dysfunkcyjnym.

Środki przyznane na realizację zadań pomocy społecznej przy wsparciu podmiotów niepublicznych w latach 2009-2010 przedstawia wykres nr 2:

Wykres nr 2

Nakłady na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu pomocy społecznej przez podmioty nie zaliczone do sektora finansów publicznych systematycznie wzrastają. W roku 2010 wzrosły o **3%** w porównaniu do roku ubiegłego.

IX. KOORDYNACJA GDAŃSKIEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DO ROKU 2015

Zgodnie z harmonogramem GSRPS w 2010 r. kontynuowano działania w ramach 8 celów głównych. Działania te prowadzone były przez wielu partnerów reprezentujących jednostki samorządowe, służby państwowe i organizacje pozarządowe, współdziałające z MOPS na rzecz integracji społecznej mieszkańców.

1. Zadania podejmowane w zakresie koordynacji i monitorowania GSRPS, m. in.:

- 1) prowadzenie prac nad zmianami struktur organizacyjnych MOPS, wynikających z realizowanej polityki społecznej Miasta oraz dostosowania struktur do skutecznego oddziaływania na rozwiązywanie problemów klientów;
- 2) zapewnienie doradztwa metodycznego dla realizatorów GSRPS, prowadzonego w formie konsultacji metodycznych oraz poprzez dystrybucję Poradnika metodycznego;
- 3) udział w budowie programów realizujących cele GSRPS (Gdański Program Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2010 – 2015, Program Pomocy Osobom z Autyzmem i innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju oraz ich Rodzinom na lata 2010 - 2013 oraz Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 - 2013);
- 4) udział w pracach wdrażających nowe rozwiązania w systemie pomocy społecznej (określenie funkcji, zadań, podzadań i działań w ramach budżetu zadaniowego, budowa Roczego Planu Zadań MOPS, budowa standardu pomocy osobom bezdomnym i uzależnionym, ocena prowadzonej ewaluacji projektu systemowego „Systematycznie do celu”, budowa systemu monitorowania jakości usług społecznych w ujęciu lokalnym);
- 5) przygotowanie merytoryczne, organizacja i obsługa prac Zespołu Monitorującego – Wdrożeniowego ds. GSRPS.

X. PROJEKTY WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

W celu podniesienia efektywności pomocy społecznej na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu klientów, MOPS realizował następujące projekty:

1. **Projekty europejskie** - „Systematycznie do celu” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - projekt realizowany od czerwca 2008 roku, będzie kontynuowany do końca 2013 roku. Jego celem jest zwiększenie aktywności społeczno - zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub nie pozostających w zatrudnieniu, będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

W 2010 roku projektem zostało objętych **430 osób**, wśród których znalazły się:

- osoby niepełnosprawne;
- rodziny niewydolne w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, długotrwale korzystające z pomocy społecznej;
- osoby uzależnione od alkoholu;
- osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością;
- osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- rodziny zastępcze;
- matki z małymi dziećmi, posiadające niewielkie doświadczenie zawodowe;
- rodziny z dziećmi przebywającymi w pogotowiu opiekuńczym;
- młodzież w wieku 15 - 25 lat sprawiająca problemy wychowawcze.

2. **Projekty krajowe** - w 2010 r. Miasto Gdańsk otrzymało 4 dotacje celowe z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację następujących projektów:

- 1) **„W rodzinie siła sprawcza”** – projekt realizowany przez MOPS w Gdańsku. Jego celem było wzmocnienie zaradności rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w sytuacji zagrożenia przejścia opieki nad małoletnim dzieckiem przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą;

- 2) **„Wzmacniamy i pomagamy - wspieranie zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych”** – projekt realizowany przez MOPS w Gdańsku miał na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia szkoleniowego rodzinom zastępczym, integrację oraz wzmocnienie więzi małżeńskich i rodzinnych poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu, a także doposażenie rodzin zastępczych w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego;
 - 3) **„Zintegrowany, zmotywowany – czyli jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu”** - celem projektu Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego było zwiększenie kompetencji i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych oraz podwyższanie motywacji rodzin zastępczych do kontynuacji działalności (w tym profilaktyka wypalenia zawodowego) poprzez realizację działań edukacyjnych, integracyjnych funkcjonujących rodzin zastępczych;
 - 4) projekt **„Pokonajmy swoje słabości - festyn integracyjny na Wzgórzu Św. Wojciecha”** – celem projektu, który realizował Dom Pomocy Społecznej przy ul. Starogardzkiej 20 była integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. **Projekty lokalne** - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku, wraz z podległymi jednostkami nadzorowanymi realizował w **118 projektów lokalnych**, w tym:
- 1) **51 projektów** realizowali pracownicy MOPS. Odpowiadały one głównie na potrzeby dzieci i młodzieży oraz osób starszych, a także niepełnosprawnych i przewlekle chorych;
 - 2) **67 projektów** realizowały jednostki nadzorowane. Projekty te były skierowane w większości do dzieci i młodzieży.
Projekty MOPS oraz jednostek nadzorowanych finansowane były ze środków miejskich, ze środków pozyskanych od sponsorów, a także ze środków własnych.

XI. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

W roku 2010 głównymi celami współpracy zagranicznej Ośrodka były:

- zwiększenie innowacyjności usług świadczonych przez pracowników służb społecznych, a także doskonalenie zawodowe kadry poprzez aktywny udział w projektach europejskich,
- poszerzanie i umacnianie współpracy Ośrodka z zagranicznymi instytucjami i organizacjami w obszarze pomocy społecznej,
- podejmowanie wspólnych inicjatyw sprzyjających przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu grup szczególnego ryzyka poprzez tworzenie partnerskich projektów o charakterze międzynarodowym.

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku w ramach prowadzonej współpracy zagranicznej obejmowały następujące obszary:

1. **Obszar projektów europejskich i transgranicznych** - Fundusz Małych Grantów Transgranicznych i Międzyregionalnych (FMGTiM), Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy):
 - 1) mikroprojekt pt. **„Model motywowania osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia aktywności społecznej i zawodowej – innowacyjny instrument pracy pracowników służb społecznych”** – realizowany od 15.02.2010 r. do 30.09.2010 r. przez MOPS w Gdańsku. Partnerami byli: Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry „FOSA”, miasta: Karlskrona (Szwecja) oraz Bergen (Norwegia). Dodatkowo w realizacji przedsięwzięcia uczestniczyło Stowarzyszenie AIGS (Belgia). Celem mikroprojektu było zwiększenie innowacyjności usług świadczonych przez pracowników służb społecznych w zakresie środowiskowego

wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi na obszarze dwóch miast nadbałtyckich – Gdańska i Karlskrony. W projekcie wzięło udział 23 pracowników służb społecznych (10 z Polski, 10 ze Szwecji oraz 3 z Norwegii), którzy podnieśli kwalifikacje zawodowe w zakresie nowych metod motywowania osób zaburzonych psychicznie do podejmowania aktywności zawodowej i społecznej. Rezultaty mikroprojektu zostały zaprezentowane podczas międzynarodowej konferencji, która odbyła się w dniach od 08 - 09.09.2010 r. na Uniwersytecie Gdańskim.

2) Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk - w ramach Programu przedstawiciele Ośrodka uczestniczyli w:

- szkoleniu pt.: „Podstawy tworzenia projektu”;
- warsztatach transgranicznych pt.: „Zasady tworzenia dobrych projektów wpisujących się w wymogi Programu Południowy Bałtyk”.

Ponadto w 2010 r. odbyły się spotkania pracowników MOPS w sprawie przygotowania koncepcji projektu „Aktywna 60”, który Ośrodek planuje złożyć w 2011 r.

2. Obszar współpracy europejskiej

1) Program współpracy EUROCITIES - od kilku lat MOPS w Gdańsku współpracuje z miastami stowarzyszonymi w Eurocities na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W 2010 roku przedstawiciele Ośrodka uczestniczyli w:

- seminarium pt.: „Miasto przeciwko ubóstwu i wykluczeniu: długoterminowe bezrobocie” (Katowice);
- spotkaniu „Integracja społeczna” (Bruksela);
- „Konferencji Podsumowującej” (Bruksela);

Współpraca z Eurocities obejmowała również wymianę informacji nt. realizowanych przedsięwzięć dotyczących pomocy społecznej oraz współtworzenia bazy dobrych praktyk.

2) Współpraca z innymi instytucjami zagranicznymi - w 2010 r. pracownicy Ośrodka brali udział w następujących przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym:

- w wizycie studyjnej pt.: „Starzenie się społeczeństwa, jako wyzwanie dla polityki społecznej”, która odbyła się w Berlinie (Brandenburg/Niemcy);
- spotkaniu z przedstawicielami Urzędu Pracy z Wiednia, które odbyło się w Gdańsku;
- wystawie twórczości plastycznej osób niepełnosprawnych „Nasza Galeria 2010” w Druskiennikach (Litwa). Wystawa ta odbywa się corocznie w Galerii Twórczości Plastycznej Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych.

XII. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

W grudniu 2010 r. przeprowadzony został audit w nadzorze na zgodność z aktualnymi wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2009. Został on przeprowadzony przez zespół auditorów z Biura Certyfikacji Polskiego Rejestru Statków S.A. w Gdańsku. W wyniku auditu nie stwierdzono niezgodności w systemie zarządzania jakością w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdańsku. Jakość świadczonej pracy oraz działalność Ośrodka spełniają wymagania jakości określone w normie PN-EN ISO 9001:2009. Dobry wynik auditu oznacza, że zespół auditorów będzie rekomendował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej do utrzymania certyfikatu.

Dane statystyczne dotyczące wyników przeglądu zarządzania MOPS w Gdańsku w ramach Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:

- 1) wyniki audytów wewnętrznych:
 - liczba niezgodności: 10
 - liczba spostrzeżeń: 58
- 2) programy działań korygujących/ naprawczych:
 - na podstawie audytu I edycji: 7
 - na podstawie analizy zapisów: 27
- 3) skargi, wnioski:
 - skargi ogółem: 29 w tym:
 - zasadne: 9
 - niezasadne: 19
 - wniosek: 1 w toku
- 4) interwencje przyjęte ustnie do protokołu przez Dyrektora MOPS: 25
 - zasadne: 0
 - niezasadne: 25
- 5) interwencje przyjęte ustnie do protokołu przez Prezydenta Miasta: 27
 - zasadne: 1
 - niezasadne: 24
 - wycofano interwencję: 1
 - przekazano wg właściwości: 1
- 6) sprawy interwencyjne: 79
 - zasadne: 7
 - niezasadne: 71
 - w toku: 1
- 7) „opinie o nas”: 27 w tym:
 - pozytywne: 14
 - negatywne: 13
- 8) zapytania Radnych Miasta Gdańska: 2
- 9) interpelacje Radnych Miasta Gdańska: 2
- 10) decyzje administracyjne oraz sprawy zakończone innymi formami rozstrzygnięcia:
 - decyzje ogółem: 73 066
 - odwołanie do organu II instancji: 196
 - utrzymane w mocy: 82
 - uchylone do ponownego rozpatrzenia: 20
 - orzeczenia organu II instancji: 9
 - decyzje zaskarżone do NSA: 3
 - inne formy: (m.in. porozumienia, umowy, postanowienia, zaświadczenia, karty parkingowe, skierowania, legitymacje, oświadczenia) 14 219.

XIII. KONTROLE MERYTORYCZNO - FINANSOWE

W roku 2010 r. przeprowadzono ogółem **87** kontroli, w tym **5** doraźnych.

1. Kontrole zewnętrzne

W MOPS organy nadzoru (PIP, NIK, PFRON, Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna) przeprowadziły łącznie **20 kontroli zewnętrznych** z tego:

- w jednostkach organizacyjnych Ośrodka: 7;

- w jednostkach nadzorowanych: 13.
- Ww. kontrole obejmowały następujący zakres tematyczny:
- realizacja wniosków i zaleceń z poprzednich kontroli
 - warunki pracy;
 - prawidłowość wykorzystania przez Gminę Miasta Gdańsk środków PEFRON przekazanych w ramach dofinansowania na realizację projektu pn: "Aktywizacja mieszkańców Gdańska o obniżonej sprawności poprzez wczesną pomoc",
 - kontrola realizacji programów profilaktycznych,
 - ocena stanu sanitarnego

2. Kontrole wewnętrzne

W roku 2010 r. zmieniono w MOPS formułę kontroli wewnętrznych. Kontrole pełniły przede wszystkim funkcje monitorująco-wspierające.

Ogólnie w jednostkach organizacyjnych nadzorowanych przez MOPS przeprowadzono **67 kontroli wewnętrznych**, tj. o 13 mniej niż w roku ubiegłym, z **czego**:

- w jednostkach organizacyjnych Ośrodka: **13**;
- w jednostkach nadzorowanych: **13**;
- w podmiotach niepublicznych w zakresie realizacji umów: **41**

Kontrole wewnętrzne przeprowadzone w jednostkach organizacyjnych MOPS oraz jednostkach nadzorowanych MOPS dotyczyły takich zagadnień jak:

- analiza stanu technicznego budynku;
- analiza kosztów utrzymania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- standardy usług w domach pomocy społecznej;
- przestrzeganie standardów opieki i wychowania;
- zapewnienie odpowiedniej opieki uczestnikom ŚDS;
- funkcjonowanie placówek;
- realizacja świadczeń.

Podkreślić należy, że kontrole wewnętrzne prowadzone w jednostkach nadzorowanych MOPS koncentrowały się na kompleksowej działalności placówek, szczególnie w kontekście zmiany w Ustawie o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. wprowadzającej pojęcie kontroli zarządczej, która stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

W organizacjach pozarządowych przedmiotem kontroli były następujące zagadnienia związane z realizacją zawartych umów:

- prowadzenie schroniska dla osób bezdomnych;
- prawidłowość realizacji usług opiekuńczych;
- przestrzeganie standardów usług i wychowania;
- prowadzenie placówek opiekuńczego – wychowawczego wsparcia dziennego;
- prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej;
- przestrzeganie praw człowieka, współdziałanie z osobami przebywającymi w domu pomocy społecznej i ich rodzinami, prowadzenie dokumentacji;
- prowadzenie punktu wsparcia środowiskowego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Wymierne efekty zaistniałe w wyniku kontroli w zakresie:

1) organizacji pracy:

- wskazanie nieprawidłowości w przestrzeganiu obowiązujących procedur, propozycje działań naprawczych;
- wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie zatrudniania pracowników samorządowych oraz pracowników zatrudnionych w oparciu o Kartę Nauczyciela;
- zatrudnianie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego osób z wykształceniem zgodnym z rozporządzeniem MPIPS z 14 października 2007 r. na stanowiskach wychowawców oraz kierowniczych;
- wskazanie niezgodnych z obowiązującymi przepisami prawa zapisów w regulaminach i procedurach wewnętrznych;
- prawidłowego naliczania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej;
- dookreślenie odpowiedzialności pracowników kontrolowanych jednostek i komórek;
- racjonalizacja zatrudnienia pracowników administracji i obsługi;
- wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków publicznych;
- przywrócenie funkcji społecznej ZFŚS;
- racjonalizacja planowania i gospodarowania środkami przeznaczonymi na wynagrodzenia;
- przeprowadzanie prawidłowej inwentaryzacji paliwa;
- wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie działania i obsługi wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

2) efektywności świadczonych usług:

- ocena realizacji usług wobec dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- zalecenie dotyczące poprawy warunków w świetlicach środowiskowych;
- dookreślenie standardów usług opiekuńczych;

3) inne:

- poprawa poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w jednostkach nadzorowanych;
- opracowanie spójnych procedur kontroli finansowych i obiegu dokumentów księgowych w jednostkach nadzorowanych;

XIV. KAMPANIE PROMOCYJNE I AKCJE OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku realizuje założenia Miasta w zakresie polityki informacyjnej oraz promocyjnej na rzecz mieszkańców, przede wszystkim rodzin objętych wsparciem lub potrzebujących pomocy. Ośrodek między innymi edukuje, pomaga w trudnych życiowych sytuacjach, prowadzi akcje i kampanie społeczno – informacyjne adresowane do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. Działania promocyjne Ośrodka

- promocja projektów: „Systematycznie do celu” oraz „Model motywowania osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia aktywności społecznej i zawodowej – innowacyjny instrument pracy pracowników służb społecznych”;
- kampania na rzecz tworzenia w Mieście rodzin zastępczych (o charakterze długofalowym) pod szyldem akcji „Podziel się domem”;

- „Daj pluszaka dla dzieciaka” – zbiórka darów dla dzieci z placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- kampania społeczno – informacyjna na rzecz osób bezdomnych;
- kampania informacyjna o świadczeniach rodzinnych;
- kampania społeczna dotycząca tworzenia w Gdańsku rodzinnych domów pomocy;
- akcja pomocy Gdańska dla poszkodowanej w wyniku powodzi Gminy Gorzyce;
- promocja medialna i społeczna przedsięwzięć firmowanych przez MOPS, m.in. dyskotek dla osób niepełnosprawnych, konferencji i festynów.

2. Zorganizowane konferencje

- „Projekt systemowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku” - celem konferencji było zaprezentowanie dwuletnich rezultatów projektu „Systematycznie do celu”;
- „O seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną” – podczas spotkania, którego organizatorem był MOPS w Gdańsku oraz Pracownia Badań nad Niepełnosprawnością w Dorosłości (Zakład Pedagogiki Specjalnej) rozmawiano m.in. o takich zagadnieniach jak wykorzystywanie seksualne osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz prawa seksualne tych osób;
- konferencja upowszechniająca rezultaty projektu „Model motywowania osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia aktywności społecznej i zawodowej – innowacyjny instrument pracy pracowników służb społecznych”.

3. Współpraca z mediami

- głównymi partnerami medialnymi były następujące media: „Polska Dziennik Bałtycki”, „Gazeta Wyborcza”, TVP Gdańsk, TVN, Telewizja EiA, Radio Gdańsk, Radio Plus, portal wrzeszczinfo.pl;
- w poszczególnych mediach ukazało się 150 artykułów dotyczących działalności Ośrodka;
- dyżury konsultanta ds. komunikacji społecznej MOPS oraz innych przedstawicieli Ośrodka w gazetach i rozgłośniach radiowych. Odbyło się ok. 10 spotkań redakcyjnych, które dotyczyły m.in. rodzicielstwa zastępczego, zmian w świadczeniach rodzinnych, osób bezdomnych, pomocy powodziarom oraz pomocy świadczonej na rzecz osób trudnej sytuacji socjalno - bytowej.

4. Wydawnictwa własne

- „Gdzie szukać pomocy?” - Informator poradnictwa specjalistycznego w mieście Gdańsku”
- „Jestem niepełnosprawny. Jakie mam ulgi i uprawnienia?”
- „Jestem niepełnosprawny. Jakie mam ulgi i uprawnienia?” – publikacja w języku Braille’a
- „Komiksowy Podpowiednik – poradnik domownika” – poradnik dla osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- Poradnik dot. seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- Broszura „Trening Umiejętności Budżetowych. Poradnik edukacji finansowej”;
- Broszura „Trening Umiejętności Zawodowych. Poradnik dla pracowników socjalnych”;

- Broszura „Trening Umiejętności Społecznych. Poradnik dla pracowników socjalnych”;
- Broszura „Zasady pracy asystenta w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdańsku”.

5. Wyróżnienia

- dnia 12 maja 2010 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku otrzymał Srebrny Medal w Regionalnym Etapie V edycji Konkursu dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie „Lodołamacze 2010”. Kapituła nagrodziła Ośrodek za wieloletnie zaangażowanie w realizację polityki służącej integracji osób niepełnosprawnych oraz ich równouprawnieni;

6. Pomoc dla powodzian z Gorzyc

1. W odpowiedzi na apel wójta gminy Gorzyce, Miasto Gdańsk zorganizowało akcję pomocową, w którą aktywnie włączył się MOPS w Gdańsku.
2. Rada Miasta Gdańska przeznaczyła na pomoc powodzianom 250 tys. zł, a w Ośrodku powołany został Zespół ds. Koordynacji Wsparcia dla Powodzian. Zespół odpowiadał za zbiórkę darów rzeczowych dla powodzian, organizację wypoczynku dla dzieci z terenu gminy Gorzyce i koordynację działań w zakresie pobytu rodzin z terenów dotkniętych powodzią u gdańskich rodzin.
3. W ramach pomocy Gminie Gorzyce w okresie od czerwca go grudnia 2010 przeprowadzono następujące działania:
 - zorganizowano 2 transporty z darami rzeczowymi od gdańszczan i przedsiębiorców (odzież i obuwie dla dzieci i dorosłych, kołdry, koce środki czystości, żywność z długim terminem ważności, artykuły szkolne, dofinansowano również zakup pompy insulinowej dla 4-letniej Julii);
 - ze środków Miasta zakupiono 100 pralek i 100 lodówek, które trafiły do potrzebujących powodzian, do Gorzyc wysłano również wyprawki szkolne przekazane przez organizatorów akcji „Zeszyt dla ucznia”;
 - zorganizowano transport 45 szafek szkolnych, które zostały wykonane przez uczniów Państwowych Szkół Budownictwa im. prof. Mariana Osińskiego w Gdańsku oraz 117 kartonów książek przekazanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Gdańsku i X Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku;
 - rolnikom poszkodowanym w wyniku powodzi przekazano 78 ton materiału siewnego;
 - przeprowadzono zbiórkę pieniężną na rzecz powodzian wśród pracowników Urzędu Miejskiego i MOPS, w wyniku której uzyskano 10 tys. zł;
 - zorganizowano kolonie letnie dla 14 dzieci z Gorzyc sfinansowane przez Miasto i umożliwiono wypoczynek letni 45-osobowej grupie mieszkańców z terenów dotkniętych powodzią - były to mamy z dziećmi w wieku od roku do lat 12;
 - Miasto Gdańsk, poza wsparciem rzeczowym i organizacją wypoczynku, udzieliło również wsparcia w formie logistycznej, wysyłając do Gorzyc pracowników MOPS i gdańskiego magistratu.

XV. INNOWACYJNE ROZWIAZANIA ZAINICJOWANE W 2010 ROKU

1. Reorganizacja systemu pomocy społecznej w Gdańsku

W lipcu 2010 roku rozpoczęto prace nad reorganizacją systemu pomocy społecznej w Gdańsku. Powołano Zespół Koncepcyjny złożony z szerokiej reprezentacji kadry kierowniczej oraz samodzielnych pracowników Ośrodka i wypracowano kierunki zmian. Głównym celem projektowanych zmian jest „być bliżej klienta” z rozszerzoną i dostosowaną do jego potrzeb ofertą usług, jak również poprawa jakości i skuteczności działań pomocy społecznej. W tym celu przewidziano odejście od dotychczasowego podziału struktury Ośrodka na pomoc instytucjonalną i środowiskową. Zaplanowano natomiast usystematyzowanie trzech głównych zadań MOPS i ich podział na:

- rozwój systemu pomocy społecznej oraz ekonomizację zadań pomocy społecznej;
- zadania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie;
- zadania w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym, seniorom i bezdomnym (usługi społeczne).

Ponadto zaplanowano zmniejszenie zasięgu terytorialnego filii, tak aby pracownicy socjalni byli bardziej dostępni dla swoich klientów przy jednoczesnym zwiększeniu liczby filii z 5 do 8. Harmonogram zmian organizacyjnych przewiduje ich wdrożenie w dwóch etapach – przygotowawczym i realizacyjnym. Reorganizacja zakończy się w grudniu 2011 r.

2. Projekt pilotażowy „Osiedle Sitowie”

Rozpoczęto prace przygotowawcze dotyczące uruchomienia projektu pilotażowego „Osiedle Sitowie”. Projekt ten stanowić będzie sieć wszechstronnego wsparcia w usamodzielnieniu oraz przygotowaniu zawodowym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

„Osiedle Sitowie” będzie przeznaczone na wstępie dla:

- osób z problemami zdrowia psychicznego i niepełnosprawnych;
- bezdomnych matek z małoletnimi dziećmi oraz innych bezdomnych.

Głównym celem funkcjonowania „Osiedla Sitowie” będzie:

- aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników w ramach dziennej działalności,
- zapewnienie uczestnikom całodobowych miejsc pobytu na czas trwania treningów społecznych i zawodowych,
- przygotowanie uczestników do pracy w spółdzielni socjalnej.

Uczestnictwo w sieci wsparcia „Osiedle Sitowie” będzie „przedsiönkiem” Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej i etapem wdrażania do pracy w spółdzielni w ramach elastycznych form zatrudnienia. Intensywny proces aktywizacji uczestników będzie realizowany poprzez organizację pozarządową oraz służby MOPS i PUP drogą wszechstronnych działań usamodzielniających w życiu prywatnym, społecznym, zawodowym poprzez wsparcie psychologiczne, prawne, doradztwo zawodowe, szkolenia, treningi pracy i asystenturę.

Dzięki podjętej aktywności mieszkańcy Osiedla będą mogli uczyć się samodzielności, ponoszenia odpowiedzialności za własne decyzje i nabierać kompetencji zawodowych oraz wiary we własne możliwości.

„Osiedle Sitowie” zostanie umiejscowione w 5 budynkach z zasobów mieszkaniowych Miasta Gdańska przy ul. Sitowie. Osiedle będzie jednostką organizacyjną działającą w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku. Realizacja zadania prowadzona będzie przez organizacje pozarządowe, które organizować będą szereg treningów w pracowniach utworzonych w poszczególnych domkach/lokalach.

Projekt został przygotowany do wdrożenia w roku 2011 r.

3. Gdańska Spółdzielnia Socjalna

W roku 2010 podpisano list intencyjny w sprawie założenia Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej. Będzie to pierwsza tego typu spółdzielnia w Mieście, w której zatrudnienie znajdą osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, m. in. niepełnosprawne, bezdomne, w tym matki samotnie wychowujące dzieci oraz długotrwale bezdomne. Pomysł utworzenia spółdzielni zrodził się z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku i jest odpowiedzią w zakresie zapotrzebowania społecznego na stworzenie warunków do pracy zawodowej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Członkami-założycielami Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej będzie 7 organizacji pozarządowych: Fundacja „Sprawni inaczej”, Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Stowarzyszenie Opiekuńczo - Resocjalizacyjne „Prometeusz”, Stowarzyszenie Rehabilitacji i Przedsiębiorczości, Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Kryzysami Psychicznymi „Przyjazna Dłoń” oraz Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta. Zatrudnienie w Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej znajdą podopieczni organizacji pozarządowych wchodzących w jej skład, którzy przechodzili w 2010 roku pod okiem specjalistów trening pracy, m. in. w ramach warsztatów terapii zajęciowej, klubu integracji społecznej oraz realizowanego przez gdański MOPS projektu „Systematycznie do celu”.

Spółdzielnia socjalna będzie realizowała zasadę „praca zamiast zasiłku” poprzez:

- reintegrację zawodową mającą na celu odbudowanie i podtrzymywanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy;
- reintegrację społeczną mającą na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej oraz pełnieniu ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej będzie prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa opartego na osobistej pracy beneficjentów, Gdańska Spółdzielnia Socjalna będzie również pełnić rolę inkubatora dla kolejnych inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej. Następne spółdzielnie będą mogły być zakładane przez podział zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i przez osoby fizyczne zagrożone wykluczeniem społecznym. Gdańska Spółdzielnia Socjalna w razie potrzeby zapewni im pomoc prawną, organizacyjną, marketingową.

XVI. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GDAŃSKU

1. Zatrudnienie w Ośrodku

Według stanu na dzień 31.12.2010 roku, zadania pomocy społecznej realizowało 511 pracowników zatrudnionych na 499 etatach, w tym: pracowników merytorycznych – 409, pracowników nie merytorycznych – 99, Dyrektor i Zastępcy Dyrektora - 3.

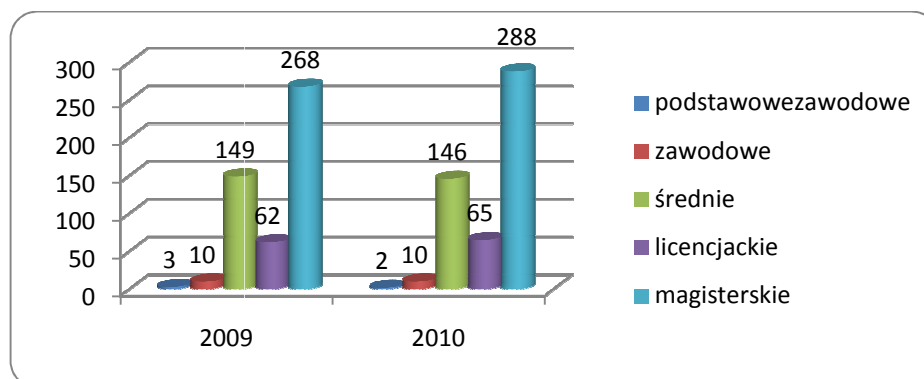
Podstawową kadrę pomocy społecznej stanowią pracownicy socjalni. Według stanu na dzień 31.12.2010 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdańsku pracowało ich 241. Zgodnie z określonym Ustawą o pomocy społecznej z 12 marca 2004r. (Dz. U. nr 115/2008) wskaźnikiem zatrudnienia pracowników socjalnych, w MOPS w Gdańsku nie występują braki kadrowe w ich zatrudnieniu.

2. Kwalifikacje i wykształcenie

Należy podkreślić, że stawiane pracownikom wymagania ustawowe w zakresie kwalifikacji zawodowych są ściśle przestrzegane. Stwarza się pracownikom warunki umożliwiające ustawiczne kształcenie się. W roku 2010 odsetek pracowników z wyższym wykształceniem wyniósł 68 % (pracownicy z wykształceniem licencjackim i magisterskim).

Podział kadry MOPS ze względu na rodzaj wykształcenia przedstawia wykres nr 3:

Wykres nr 3

Jak pokazuje wykres najbardziej wzrósł odsetek pracowników z wykształceniem magisterskim i wyniósł 7 %.

W roku 2010 wśród pracowników MOPS:

- 4 osoby ukończyły studia podyplomowe z organizacji pomocy społecznej;
- 22 osoby uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych.

W roku 2010 pracownicy MOPS kontynuowali doksztalcanie, w tym:

- 17 osób na studiach podyplomowych;
- 17 na studiach licencjackich;
- 8 osób na studiach magisterskich.

3. Szkolenia

W roku 2010 zorganizowano dla pracowników MOPS ogółem 240 szkoleń, w tym:

- wewnętrznych: 62;
- zewnętrznych: 178.

Ze względu na źródło finansowania, szkolenia dzieliły się na:

- zorganizowane ze środków MOPS: 170;
- zorganizowane ze środków UE: 70 (EFS).

Zakres tematyczny szkoleń najczęściej obejmował następujące zagadnienia:

- Konferencja Grupy Rodzinnej;
- ekonomia społeczna;
- praca z osobami zaburzonymi psychicznie oraz ich rodzinami;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- praca z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

XVII. NAJWAŻNIEJSZE EFEKTY REALIZACJI ZADAŃ W 2010 R.

Rok 2010 był rokiem szczególnym. Podjęto działania związane reorganizacją systemu pomocy społecznej w Gdańsku. Prace rozpoczęły się w lipcu 2010 r., a wdrożenie zmian jest przewidziane do końca grudnia 2011 r. Celem zapoczątkowanej reorganizacji jest „być bliżej klienta” z poszerzoną ofertą usług.

Do najważniejszych efektów realizacji zadań w 2010 roku należą:

- 1) podpisanie listu intencyjnego w sprawie założenia Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej;
- 2) przygotowanie projektu pilotażowego „Osiedle Sitowie”;
- 3) wprowadzenie nowego narzędzia pracy pracownika socjalnego - KONFERENCJI GRUPY RODZINNEJ jako innowacyjnej metody pracy z rodziną wykorzystującej potencjał i zasoby rodziny;

- 4) Gdański Programu Wychodzenia z Bezdomności na rok 2010 – jego realizacja pozwoliła na utworzenie zintegrowanego systemu pomocy społecznej w Gdańsku w zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkaniowych osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością;
- 5) projekt pilotażowy „Postępowanie z osobą nietrzeźwą przebywającą w miejscu niemieszkalnym w okresie zimowym” – jego realizacja przyczyniła się do znacznego zmniejszenia bezdomności ulicznej i braku zgonów z wychłodzenia w okresie zimowym;
- 6) udział w koalicjach i partnerstwach na rzecz rozwoju i rewitalizacji dzielnic Gdańska: Koalicji na Rzecz Biskupiej Górki, Partnerstwie na Rzecz Rozwoju Dzielnicy Stogi, Partnerstwie na rzecz rewitalizacji Dolnego Miasta;
- 7) utworzenie projektu pilotażowego Centrum Treningu Umiejętności Społecznych;
- 8) udział w badaniu „Humanizacja dzielnicy Morena” – pracownicy MOPS przeprowadzili analizę ankiet i sformułowali wnioski, co przyczyniło się utworzenia planu rewitalizacji dzielnicy służącego poprawie jakości życia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczenia społecznego mieszkańców;
- 9) realizacja nowego zadania jakim było przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków i wydawanie decyzji administracyjnych na stypendia i zasiłki szkolne; od września do grudnia 2010 r. wydano 1 724 decyzje na stypendia szkolne i 166 decyzji na zasiłki szkolne;
- 10) w ramach „Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2010-2015” MOPS, publiczne i niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki opiekuńczo-wychowawcze prowadziły projekty z zakresu profilaktyki, edukacji, socjoterapii oraz aktywizacji rodzin i wychowanków zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 11) w ramach projektu „Wzmacniamy i pomagamy, dofinansowanego przez MPiPS wyposażono 23 zawodowe rodziny zastępcze w:
 - wiedzę i umiejętności dotyczące innowacyjnych form pracy z dziećmi metodą baśni („Bajkoterapia” i „Bajkosfera”)
 - artykuły i urządzenia AGD, sprzęt komputerowy oraz sprzęt i zabawki ogrodowe;
- 12) kolejna edycja Festynu „Planeta Marzeń” oraz kampanii „Podziel się domem”;
- 13) utworzenie 1 niepublicznego Rodzinnego Domu Dziecka dla 8 dzieci z terenu Gdańska (placówkę prowadzi fundacja „Dom Haneczki”);
- 14) utworzenie 10 nowych zawodowych rodzin zastępczych (5 specjalistycznych, 3 wielodzietne, 2 pogotowia rodzinne) oraz 7 niespokrewnionych rodzin zastępczych;
- 15) reorganizacja Młodzieżowego Ośrodka Readaptacji Społecznej – zakończono realizację programu naprawczego placówki - przeniesiono lokalizację ośrodka z ul. Leczkowa 1A na ul. Modrą 69 B oraz zmniejszono liczbę wychowanków z 26 do 14;
- 16) poszerzenie usług Centrum Interwencji Kryzysowej PCK o konsultacje realizowane w ramach Poradni Zdrowia Psychoseksualnego w siedzibie CIK PCK przy pl. Ks Gustkowicza 13 (indywidualna, partnerska oraz rodzinna pomoc psychoseksualna, a także edukacja seksualna);
- 17) opracowanie Programu pomocy Osobom z Autyzmem i innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju oraz ich rodzinom” przyjętego Zarządzeniem Prezydenta nr 940/10 z dnia 6 lipca 2010 r.;
- 18) organizacja konferencji pt. „Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną”,

- 19) zorganizowanie warsztatów dla uczestników dziennych domów pomocy i opiekunów prowadzących rodzinne domy pomocy dotyczące problematyki zdrowia, sprawności psychofizycznej i profilaktyki chorób osób w podeszłym wieku;
- 20) wypracowanie „Modelu motywowania osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia aktywności społecznej i zawodowej – innowacyjny instrument pracowników służb społecznych” w ramach projektu z Funduszu Małych Grantów Transgranicznych i Międzyregionalnych;
- 21) wydanie publikacji dla osób z niepełnosprawnością intelektualną dotycząca ich seksualności oraz informatora w alfabecie Braille’a dotyczącego ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych;
- 22) Zorganizowanie VIII edycji festiwalu twórczości osób niepełnosprawnych „Pozapozy” oraz Miejskiego Balu Seniora;
- 23) utworzenie dla 20 osób Klubu Seniora w dzielnicy Siedlce.

XVIII.KIERUNKI DO PRACY NA ROK 2011 WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCYCH POTRZEB

Zgodnie z Załoženiami Polityki Społecznej na rok 2011, do wdrażanych i kontynuowanych zakresów zadań w obszarze pomocy społecznej należą:

1. Wspieranie aktywności zawodowej i społecznej osób w trudnym położeniu poprzez inwestowanie w rozwój oraz tworzenie warunków umożliwiających podejmowanie aktywności gospodarczej, powstawanie różnorodnych form ekonomii społecznej, inicjowanie powstawania przedsiębiorstw Przystosowanych i Ośrodków Aktywności przez Pracę;
2. Kontynuacja przekształceń w systemie działań opiekuńczo – wychowawczych, socjalizacyjnych (w tym rodzinnych i zawodowych). Racjonalizacja wykorzystania zasobów infrastrukturalnych pomocy społecznej w mieście;
3. Wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin wielodzietnych, poprzez rozwój systemu wsparcia rodziny (profilaktyki, usług wielospecjalistycznych na rzecz dzieci i ich rodzin, oparcia społecznego, promocji licznej, wielodzietnej rodziny, wzmacnianie więzi międzypokoleniowej w rodzinie);
4. Rozwijanie różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla osób starszych, osób i grup ryzyka wykluczenia społecznego, rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi;
5. Wspieranie działań środowisk lokalnych w budowaniu partnerstw na rzecz edukacji i reintegracji społecznej (także Domy Sąsiedzkie).

Biorąc pod uwagę wskazane kierunki pracy na rok 2011 oraz istniejące potrzeby, podjęte zostaną następujące działania:

1. w zakresie pomocy dziecku i rodzinie

- 1) realizacja „Gdańskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2013”;
- 2) kontynuacja działalności Zespołów Interdyscyplinarnych rozwiązujących problemy rodzin i dzieci;
- 3) aktywne przeciwdziałanie przenoszenia i dziedziczenia ubóstwa poprzez kierowanie dzieci i młodzieży do placówek zapewniających czas wolny i imprezy okolicznościowe;
- 4) zakończenie restrukturyzacji w Pogotowiu Opiekuńczym;
- 5) zwiększenie liczby niespokrewnionych rodzin zastępczych;

- 6) utworzenie 1 Rodzinnego Domu Dziecka oraz co najmniej 1 placówki opiekuńczo - wychowawczej dla 14 wychowanków;
- 7) zwiększenie liczby prowadzonych programów pomocy rodzinie biologicznej w placówkach opiekuńczo - wychowawczych;
- 8) tworzenie kameralnych form opieki zastępczej;
- 9) objęcie działaniami podprojektu „Przyjaciel Rodziny 2010” (w ramach PO KL) 10 rodzin zastępczych i biologicznych (współpraca w tym zakresie z pracownikami placówek opiekuńczo - wychowawczych);
- 10) objęcie działaniami podprojektu „Mam Marzenie” (w ramach PO KL) 23 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych (współpraca w tym zakresie z pracownikami placówek opiekuńczo - wychowawczych);
- 11) kontynuacja współpracy z przedstawicielami Sądu, Policji i Straży Miejskiej (spotkania kwartalne) w celu lepszej komunikacji i omawiania spraw dzieci;

2. w zakresie usług społecznych

- 1) zasadnym byłoby utworzenie na terenie Gdańska domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych i zwiększenie ilości miejsc w domach dla osób przewlekle somatycznie chorych;
- 2) rozwijanie nowatorskich form wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. poprzez uruchomienie pilotażowego projektu „Osiedle Sitowie”;
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi mająca na celu utworzenie spółdzielni socjalnej;
- 4) realizacja „Programu Pomocy Osobom z Autyzmem i Innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju oraz ich rodzinom na lata 2010-2013”;
- 5) dalsze rozwijanie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania np. dla osób z chorobą Alzheimera;
- 6) realizacja programów i projektów skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych;
- 7) dalsza współpraca z poradniami Zdrowia Psychicznego z uwagi na wzrost liczby klientów z zaburzeniami psychicznymi;
- 8) kontynuowanie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej osób długotrwale pozostających bez pracy (CIS, CTUS, prace społecznie użyteczne);
- 9) strategiczne rozwiązywanie problemów społecznych osób i rodzin bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w celu poprawy ich położenia materialnego oraz wyrównania ich szans życiowych (poprzez działania o charakterze profilaktycznym, osłonowym oraz aktywizację);
- 10) realizacja programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- 11) opracowanie map zasobów i potrzeb dzielnic Gdańska.

3. w zakresie projektów rozwojowych i współpracy zagranicznej

- 1) kontynuacja projektu współfinansowanego z UE „Systematycznie do celu”;
- 2) realizacja projektu „Mamo Ty też możesz!” skierowanego do 30 niezatrudnionych kobiet wychowujących samotnie dziecko;
- 3) rozwój współpracy z sektorami: samorządowym i pozarządowym – wspieranie metodyczne w zakresie pozyskiwania środków z funduszy europejskich krajowych, doradztwo, nawiązywanie partnerstw;

- 4) intensyfikacja działań w obszarze projektów krajowych (lokalnych, ministerialnych) – wsparcie metodyczne, doradztwo, monitoring realizacji projektów, ewaluacja projektów krajowych;
- 5) rozwój współpracy zagranicznej w tym m.in. nawiązanie nowych partnerstw z podmiotami zagranicznymi.

4. w zakresie zwiększania efektywności pracy

- 1) stworzenie nowej struktury organizacyjnej Ośrodka (odejście od dotychczasowego podziału na pomoc środowiskową i instytucjonalną);
- 2) wprowadzenie nowej rejonizacji;
- 3) realizacja harmonogramu wdrożenia zmian organizacyjnych;
- 4) organizacja szkoleń dla pracowników w celu podniesienia efektywności.

Załącznik nr 1 - Kalendarium wydarzeń 2010 r.

Sporządziła dnia 16.02.2011 r.
Magdalena Binkiewicz – konsultant WOR;